

برای دیدن پاسخ آزمون غیرمضوری به صفحه‌ی ششمی خود در قسمت دریافت
کارنامه در سایت کانون به آدرس www.kanoon.ir مراجعه نمایند و از منوی
سمت راست گزینه‌ی آزمون غیرمضوری را انتخاب کنید.

فهرست آزمون غیرمضوری

دوره‌ی متوسطی دوم (پایه دهم انسانی)

(۵ آبان ۱۳۹۶)

- ۳ عربی زبان قرآن (۱)
- ۴ ریاضی و آمار (۱)
- ۵ اقتصاد
- ۸ علوم و فنون ادبی (۱)
- ۱۰ تاریخ (۱) ایران و جهان باستان
- ۱۲ جغرافیای ایران
- ۱۴ جامعه‌شناسی (۱)

گروه فنی و تولید

لیلا فیروزی	مدیر گروه
حبیبه محبی	مسئول دفترچه
مهشید ابوالحسنی	حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی
مستول دفترچه: فریبا رثوفی	مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات
حمید عباسی	نظارت چاپ

عربی زبان قرآن (۱)

عَيْنِ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ لِلعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ: (۱-۵)

۱- «شَقَّ اللهُ حَبَّةً وَأَوْجَدَ مِنْهَا شَجَرَةً خَضِرَةً وَزَانَهَا بِالْأَثْمَارِ الْمُنْهَمِرَةِ تَحْتَ ضَوْءِ الشَّمْسِ الْمُسْتَعْرَةِ.»:

- ۱) خداوند دانه‌ای را شکافت و درخت سرسبزی را از آن پدید آورد و آن را با میوه‌هایی ریزان زیر نور خورشید فروزان تزیین کرد.
- ۲) خداوند دانه را شکافت داد و درخت سبز را از آن بیرون آورد و آن را زیر نور خورشید تابناک با میوه‌های ریزان زینت داد.
- ۳) خداوند دانه‌ای را شکافت و درختی سرسبز از آن به‌وجود آورد و آن را با میوه‌های ریزان زیر نور خورشید فروزان آراست.
- ۴) خداوند دانه را شکافت داد و درخت سبزی را از آن پدید آورد و آن را با میوه‌هایی ریزان زیر خورشیدی فروزان زینت داد.

۲- «مَا بَقِيَ مِنَ الدَّوَامِ الْمَدْرَسِيِّ إِلَّا حِصَّةٌ حَوْلَ النَّشَاطِ الْإِجْتِمَاعِيِّ لِمَنْعِ الْمَوَاطِنِينَ مِنْ رَمَى النَّفَايَاتِ.»:

- ۱) از ساعات کار مدرسه فقط یک زنگ درسی درباره‌ی نشاط جامعه برای منع کردن شهروندان از پرتاب کردن زباله‌ها باقی مانده است.
- ۲) از ساعت کار مدرسه جز یک قسمت پیرامون فعالیت اجتماعی برای بازداشتن شهروندان از پرت کردن زباله‌ها باقی نماند.
- ۳) از ساعات مدرسه باقی نماند جز یک زنگ درسی درباره‌ی فعالیت اجتماعی برای بازداشتن هم‌میهنان از پرت کردن زباله.
- ۴) از ساعت کار مدرسه باقی نماند جز یک قسمت پیرامون نشاط جامعه برای منع کردن هم‌میهنان از پرتاب کردن زباله.

۳- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) «إِرْحَمْ مَنْ فِي الْأَرْضِ يَرْحَمُكَ مَنْ فِي السَّمَاءِ.» به کسی که در زمین است رحم کن تا کسی که در آسمان است به تو رحم کند.
- ۲) «الْكَلَامُ كَالدَّوَاءِ؛ قَلِيلُهُ يَنْفَعُ وَكَثِيرُهُ قَاتِلٌ.» سخن چون دارویی است که اگر کم باشد سود می‌رساند ولی اگر زیاد باشد زیان می‌رساند.
- ۳) «أَنْظُرْ إِلَى مَا قَالَ وَلَا تَنْظُرْ إِلَى مَنْ قَالَ.» به آنچه گفته است می‌نگرم و به کسی که می‌گوید نمی‌نگرم.
- ۴) «قَوْلٌ لَا أَعْلَمُ نِصْفَ الْعِلْمِ.» سخن که بر «نمی‌دانم» دلالت کند، نیمی از علم است.

۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- ۱) «حِينَ يَجِيءُ أَسْتَاذَنَا وَيَدْخُلُ الصَّفَّ نَقُومُ بِاحْتِرَامِهِ.» هنگام داخل شدن استادمان در کلاس، به احترام او بلند شدیم.
- ۲) «جَاءَ النَّبِيُّ (ص) بِدِينِ الْإِسْلَامِ وَأَخْرَجَ الْكُفْرَانَ مِنَ الضَّلَالِ.» پیامبر اکرم (ص) دین اسلام را آورد تا کافران را از گمراهی برباند.
- ۳) «قَامَ أَحَى بِحَمَلِ مَحْفَظَتِي الثَّقِيلَةِ إِلَى قُرْبِ الْحَافِلَةِ.» برادرم کیف مرا برایم تا نزدیک آن ماشین حمل کرد.
- ۴) «أَتَى الْخَرِيفَ وَأَتَى بَرِيَاخَهُ الشَّدِيدَةَ وَأَمْطَارَهُ الْكَثِيرَةَ.» پاییز آمد و بادهای تندش و باران‌های فراوانش را آورد.

۵- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- ۱) «الْمَاءُ شَيْءٌ ضَرُورِيٌّ لَا لَوْنَ لَهُ!» آب چیزی ضروری است که هیچ رنگی ندارد!
- ۲) «شَاهَدْتُ جَمَاعَةً مِنَ النَّاسِ فِي الْمَتْحَفِ!» گروهی از مردم را در موزه دیدم!
- ۳) «يَوْمَ أَمَسَ كَأَنَّ مَعْلَمِي غَضَبَانَ عَلَيَّ جَدًّا!» دیروز معلم حقیقتاً عصبانی بود!
- ۴) «إِعْلَمُوا أَنَّ النَّصْرَ مَعَ الصَّبْرِ.» بدانید که پیروزی همراه با صبر کردن است!

۶- عَيْنِ الْمُنْتَخَبِ الَّذِي كُلُّ كَلِمَاتِهِ جَمْعٌ مَكْسَرٌ؟

- ۱) مساکین، أعداء، ممدوحین (۲) عناوین، یتامی، صالحون (۳) أوقات، اللیلان، بطاریة (۴) شیاطین، أصوات، دُموع

۷- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي صِبْغَةِ الْأَفْعَالِ:

- ۱) «تَقُولُونَ»: جمع مذکر غایب، «لَا أَعْلَمُ»: متکلم وحده
- ۲) «لَا تَتَّعِدِينَ»: مفرد مؤنث مخاطب، «أُرْقِدُوا»: جمع مذکر غایب
- ۳) «لَا تَقْتُلُوا»: جمع مذکر مخاطب، «تَتَّصِحَانِ»: منثنی مؤنث غایب
- ۴) «غَيْرِينَ»: جمع مؤنث مخاطب، «اقْتَرَحِي»: مفرد مؤنث مخاطب

۸- عَيْنِ الْعَدَدِ غَيْرِ الصَّحِيحِ:

- ۱) لِكُلِّ فَضْلٍ ... أُسْبُوعًا: اثناعشر
- ۲) نِصْفُ الْعَامِ ... شُهُورًا: سادس
- ۳) لِكُلِّ أُسْبُوعٍ ... أَيَّامًا: سبعة
- ۴) أَلْفُضْلٌ ... فِي السَّنَةِ الْإِيرَانِيَّةِ بَارِدًا: الرابع

۹- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي السَّاعَةِ وَالْوِزْنِ:

- ۱) السَّاعَةُ الثَّامِنَةُ إِلَّا رُبْعًا سَاعَةً: ۸:۴۵
- ۲) السَّاعَةُ التَّاسِعَةُ وَالتَّصْفَ ← سَاعَةً: ۹:۵۰
- ۳) وَزْنٌ «مُنْتَشِرَةٌ» ← مُفْتَعَلَةٌ
- ۴) وَزْنٌ «سَابِعَةٌ» ← فَاعَلَةٌ

۱۰- فِي أَيِّ كَلِمَةٍ لَيْسَتْ «ت» مِنَ الْحُرُوفِ الْأَصْلِيَّةِ؟

- ۱) إبتداء (۲) إبتداء (۳) يسكتون (۴) مفاتيح

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- حاصل عبارت $\sqrt[3]{(998)^2 - (1002)^2}$ کدام است؟

- (۱) -۸۰۰۰ (۲) ۸۰۰۰ (۳) ۲۰ (۴) -۲۰

۱۲- حاصل ضرب عامل‌های غیرمشتک عبارت‌های $x^2 + 3x - 10$ و $x^2 - 5x + 6$ کدام است؟

(۱) $x^2 - 4x + 4$ (۲) $x^2 + 8x + 15$

(۳) $x^2 + 2x - 15$ (۴) $x^2 - 2x - 15$

۱۳- عبارت گویای زیر به‌زای چند عدد صحیح تعریف نشده است؟

$$\frac{x^4 - 9x^2}{x^3 + x^2 - 12x}$$

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) صفر

۱۴- ساده شده‌ی عبارت $\frac{x^3 - 2x^2 + x}{x^2 - x}$ کدام است؟ ($x \neq 0, 1$)

(۱) $x + 1$ (۲) $x - 1$ (۳) $x^2 - 1$ (۴) $x^2 + 1$

۱۵- حاصل عبارت $A = \left(\frac{x^2 + x}{x - 1}\right)\left(\frac{2x - 2}{x + 1} + \frac{1 - x}{x}\right)$ کدام است؟ ($x \neq -1, 0, 1$)

(۱) $2x - 1$ (۲) $x - 1$ (۳) $2x + 1$ (۴) $x + 1$

۱۶- کدام گزینه را در عبارت $(x^2 + x - 2) \times \frac{x(x+1)^2 - x^2}{x^2 - x}$ ضرب کنیم تا حاصل برابر $x^3 - 1$ شود؟ (عبارت تعریف شده است)

(۱) $\frac{x-1}{x+2}$ (۲) $x-1$ (۳) $\frac{1}{x+2}$ (۴) $\frac{(x-1)^2}{x+2}$

۱۷- حدود تعریف x در عبارت $A = \frac{x}{x-4} - \frac{x-1}{x-5}$ کدام است؟

(۱) $R - \{1, 5\}$ (۲) $R - \{1, 4, 5\}$

(۳) $R - \{4, 5\}$ (۴) R

۱۸- اگر به دو برابر یک سوم عددی ۵ واحد اضافه کنیم، برابر با نصف آن عدد منهای یک است. آن عدد کدام است؟

(۱) ۳۶ (۲) -۳۶ (۳) ۱۸ (۴) -۱۸

۱۹- طول مستطیلی سه برابر عرض آن است. اگر محیط آن ۱۲۰ متر باشد، مساحت این مستطیل چند متر مربع است؟

(۱) ۴۰۰ (۲) ۵۷۵ (۳) ۶۷۵ (۴) ۹۰۰

۲۰- در پارکینگی تعداد دوچرخه‌های موجود، ۳ برابر تعداد سه‌چرخه‌ها می‌باشد. اگر مجموع تعداد کل چرخ‌ها برابر ۹۰ باشد، در این

پارکینگ مجموع دوچرخه‌ها و سه‌چرخه‌ها کدام است؟

(۱) ۲۰ (۲) ۳۰ (۳) ۴۰ (۴) ۴۵

اقتصاد

۲۱- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) حدیث «الکاد علی عیاله، کالمجاهد فی سبیل الله» به چه نکته‌ای از نظر اسلام اشاره دارد؟

(ب) استفاده‌ی بی‌رویه از منابع در قرن گذشته، محدودیت‌های بیش‌تری را برای بشر فراهم کرده است؛ بنابراین استفاده از منابع باید با ... و ... همراه باشد.

(ج) دانشمندان علوم اقتصادی، موضوعات اقتصادی را با چه روش‌هایی مورد مطالعه قرار می‌دهند؟

(د) جامعه‌ی اسلامی برای حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی خود، باید به چه چیزی توجه داشته باشد؟

(ه) بازیگران و فعالان عرصه‌ی اقتصاد کدام‌اند؟

(۱) الف) دین اسلام به عنوان دینی کامل در پی سعادت واقعی و کامل انسان‌هاست و دنیا و آخرت را همراه با هم مورد توجه قرار می‌دهد. (ب) حفظ و صیانت از آن‌ها - رعایت عدالت بین نسلی، (ج) روش‌هایی متفاوت از سایر علوم بشری، (د) فرهنگ ملی خود و عدم تأثیرپذیری از اقتصادهای مهاجم، (ه) بازیگران کلان - بازیگران بین‌المللی - بازیگران داخلی

(۲) الف) اسلام در دسترس نبودن معاش را خطری می‌داند که اعتقادات انسان را تهدید می‌کند. (ب) توجه به اصل «هزینه - فایده» - امکان مصارف متعدد آن‌ها، (ج) روش‌هایی متفاوت از سایر علوم بشری، (د) رشد و پیشرفت اقتصادی، (ه) بازیگران کلان - بازیگران بین‌المللی - بازیگران داخلی

(۳) الف) از نظر اسلام، تلاش برای رفع فقر و رسیدن به رفاه و توانگری مادی پسندیده است. (ب) حفظ و صیانت از آن‌ها - رعایت عدالت بین نسلی، (ج) روش‌های علمی، (د) به رشد و پیشرفت اقتصادی، (ه) بازیگران خرد - بازیگر کلان - سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی

(۴) الف) از نظر اسلام، تلاش برای رفع فقر و رسیدن به رفاه و توانگری مادی پسندیده است. (ب) توجه به اصل «هزینه - فایده» - امکان مصارف متعدد آن‌ها، (ج) روش‌های علمی، (د) فرهنگ ملی خود و عدم تأثیرپذیری از اقتصادهای مهاجم، (ه) بازیگر کلان - سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی

۲۲- هریک از موارد زیر به کدام نوع از کالا یا خدمات اشاره دارد؟

(الف) آن‌چه انسان در مقابل پول خریداری می‌کند و به وسیله‌ی آن نیازها یا خواسته‌هایش را برطرف می‌سازد و غیرملموس و غیرفیزیکی است.

(ب) شکری که خانوارها خریداری می‌کنند و به مصرف می‌رسانند، ... است اما وقتی همان شکر توسط کارخانه‌ها خریداری می‌شود و برای تولید کالاهای دیگری مانند مربا به کار می‌رود، ... نام دارد.

(ج) کولر خانوارها

(د) تراکتور در فعالیت‌های کشاورزی

(ه) کالایی که فرد با کوچک‌ترین تغییر در قیمت، مصرف آن را تغییر می‌دهد.

(۱) الف) کالاهای اقتصادی، (ب) کالای واسطه‌ای - کالای سرمایه‌ای، (ج) کالای مصرفی، (د) کالای بادوام، (ه) کالای ضروری

(۲) الف) خدمات، (ب) کالای بادوام - کالای سرمایه‌ای، (ج) کالای سرمایه‌ای، (د) کالای سرمایه‌ای، (ه) کالای لوکس و تجملی

(۳) الف) کالاهای اقتصادی، (ب) کالای مصرفی - کالای واسطه‌ای، (ج) کالای بادوام، (د) کالای بادوام، (ه) کالای ضروری

(۴) الف) خدمات، (ب) کالای مصرفی - کالای واسطه‌ای، (ج) کالای بادوام، (د) کالای سرمایه‌ای، (ه) کالای لوکس و تجملی

۲۳- فردی مدیریت یک قنادی با ۵ کارگر را بر عهده گرفته است. اگر او در پایان سال ۱۸۰ میلیون ریال درآمد کسب کرده باشد، با توجه به جدول زیر سود اقتصادی او چند ریال است؟ و اختلاف آن از سود حسابداری چه چیزی نام دارد؟ (فرد خود مالک مغازه و دستگاه‌های

مالیات سالانه	۱۵ درصد درآمد	مورد استفاده است.)
حقوق هر کارگر	ماهانه ۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال	(۱) ۳۹,۰۰۰,۰۰۰ - هزینه‌ی مستقیم
هزینه‌ی خرید مواد اولیه سالانه	۸,۴۰۰,۰۰۰	(۲) ۶۹,۰۰۰,۰۰۰ - هزینه‌ی غیرمستقیم
هزینه‌ی استهلاک سالانه	$\frac{1}{20}$ حقوق سالانه‌ی تمامی کارگران	(۳) ۶۹,۰۰۰,۰۰۰ - هزینه‌ی مستقیم
هزینه‌ی اجاره‌ی دستگاه‌ها	ماهانه ۵۰۰,۰۰۰ ریال	(۴) ۳۹,۰۰۰,۰۰۰ - هزینه‌ی فرصت
هزینه‌ی اجاره‌ی مغازه	ماهانه ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال	

۲۴- الف) انواع سازمان‌های تولیدی را نام ببرید. ب) کدامیک از گزینه‌های زیر در رابطه با سازمان تولید درست نیست؟

- (۱) الف) سازمان‌های تعاونی، دولتی و سهامی خاص، ب) در صورتی که همه‌ی عوامل تولید با هم در فرآیند تولید مشارکت کنند و محصول یا ارزش محصول به طور مساوی و یا با نسبتی تقسیم شود که به توافق رسیده‌اند، سازمان تولید مشارکتی است.
- (۲) الف) سازمان‌های تعاونی، خصوصی، سهامی خاص و سهامی عام، ب) در صورتی که همه‌ی عوامل تولید با هم در فرآیند تولید مشارکت کنند و محصول یا ارزش محصول به طور مساوی و یا با نسبتی تقسیم شود که به توافق رسیده‌اند، سازمان تولید مشارکتی است.
- (۳) الف) سازمان‌های تعاونی، دولتی و سهامی خاص، ب) گاهی مالکیت کسب و کار تولیدی متعلق به یکی یا به صورت مشترک با برخی از عوامل تولید است؛ در این صورت بخشی از منافع، خطر (ریسک) و هزینه‌های تولید بر عهده‌ی صاحب تولید است.
- (۴) الف) سازمان‌های تعاونی، خصوصی، سهامی خاص و سهامی عام، ب) گاهی مالکیت کسب و کار تولیدی متعلق به یکی یا به صورت مشترک با برخی از عوامل تولید است؛ در این صورت بخشی از منافع، خطر (ریسک) و هزینه‌های تولید بر عهده‌ی صاحب تولید است.

۲۵- کدام گزینه در خصوص انواع تولید صحیح است؟

- (۱) انسان محصول آماده طبیعت را مستقیماً برداشت می‌کند بدون این‌که کاری روی آن انجام دهد؛ مثل زراعت، باغبانی و پرورش ماهی. این اقدام را، که موجب مالکیت فرد می‌شود، «حیازت» می‌نامند.
- (۲) نوع اول تولید از ترکیب و تبدیل مواد حیازت شده و یا محصولات به‌دست آمده از احیای منابع طبیعی و ایجاد ارزش مصرفی یا مبادلاتی در آن‌ها به دست می‌آید.
- (۳) نوع دوم تولید، تولید محصولاتی است که محسوس و ملموس نیست و به عبارت امروزی محصولات نرم به‌شمار می‌رود.
- (۴) در نوع اول تولید، انسان با در اختیار داشتن منابع و محصولات طبیعی و همچنین با کار خود و استفاده از ابزار، منابع طبیعی را به تولید می‌رساند به این نوع از تولید «احیا» می‌گویند.

۲۶- کدامیک از عوامل، به عنوان سرمایه‌ی فیزیکی شناخته می‌شود؟

- (۱) دریا در فعالیت‌های صیادی
- (۲) ابزار و تجهیزات در فعالیت‌های تولیدی
- (۳) مواد اولیه‌ی معادن در فعالیت‌های صنعتی
- (۴) نیروی انسانی متخصص در انواع فعالیت‌ها

۲۷- جواب سؤال‌های زیر کدام است؟

الف) در اقتصاد اسلامی عوامل انسانی ...

ب) در پایان هر تولید چه چیزهایی به صاحب‌کار (یا صاحب‌کاران) می‌رسد؟

ج) دو تولیدکننده که عوامل تولید ... دارند آن‌که محصول ... داشته باشد ... بیش‌تری دارد.

د) چگونه یک تولیدکننده می‌تواند با تلاش خود میزان درآمد حاصل از فروش را افزایش دهد؟

- (۱) الف) هم می‌تواند «صاحب تولید» شود و هم می‌تواند دستمزد بگیرد و در سود و زیان شریک نشود. ب) همه‌ی محصول، سود و زیان، ج) یکسان - بیش‌تری - بهره‌وری د) با بازاریابی برای محصولات خود، بازار خوبی فراهم کند و آن‌ها را با قیمتی مناسب به فروش برساند.
- (۲) الف) می‌تواند «صاحب تولید» شود و دستمزد بگیرد ولی باید در سود و زیان شریک شود. ب) حقوق، هزینه و درآمد، ج) متفاوت - بیش‌تری - تولید، د) با بازاریابی برای محصولات خود بازار خوبی فراهم کند و آن‌ها را با قیمتی مناسب به فروش برساند.
- (۳) الف) هم می‌تواند «صاحب تولید» شود و هم می‌تواند دستمزد بگیرد و در سود و زیان شریک نشود. ب) همه‌ی محصول، سود و زیان، ج) یکسان - بیش‌تری - بهره‌وری د) با پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم یا صرفه‌جویی در مصرف مواد اولیه و انرژی و یا جلوگیری از ریخت و پاش‌ها
- (۴) الف) می‌تواند «صاحب تولید» شود و دستمزد بگیرد ولی باید در سود و زیان شریک شود. ب) حقوق، هزینه و درآمد، ج) متفاوت - بیش‌تری - تولید، د) با پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم یا صرفه‌جویی در مصرف مواد اولیه و انرژی و یا جلوگیری از ریخت و پاش‌ها

۲۸- جدول زیر، نمودار «تقاضا، عرضه، قیمت» در یک جامعه‌ی فرضی است. در این صورت، کدام ردیف جدول بیانگر:

الف) «مازاد عرضه» است؟

ردیف	قیمت (به ریال)	مقدار تقاضا (به کیلو)	مقدار عرضه (به کیلو)
۱	۱۰۰	۱۲۰۰	۰
۲	۱۵۰	۱۰۰۰	۲۰۰
۳	۲۰۰	۸۰۰	۴۰۰
۴	۲۵۰	۶۰۰	۶۰۰
۵	۳۰۰	۴۰۰	۸۰۰
۶	۳۵۰	۲۰۰	۱۰۰۰
۷	۴۰۰	۰	۱۲۰۰

ب) «کمبود عرضه» است؟

ج) برابری میان «تقاضا و عرضه» است و نام اصطلاح اقتصادی آن چیست؟

۱) الف) ردیف ۳، ب) ردیف ۵، ج) ردیف ۴ - مقدار تعادلی

۲) الف) ردیف ۳، ب) ردیف ۵، ج) ردیف ۷ - قیمت تعادلی

۳) الف) ردیف ۵، ب) ردیف ۳، ج) ردیف ۴ - قیمت و مقدار تعادلی

۴) الف) ردیف ۵، ب) ردیف ۳، ج) ردیف ۷ - مقدار و قیمت تعادلی

۲۹- کدام گزینه در خصوص نمودارهای عرضه و تقاضا نادرست است؟

۱) اگر تولیدکننده‌ای به دلیل مدیریت ضعیف یا فرسوده بودن تجهیزات نتواند با افزایش قیمت، تولید خود را افزایش دهد، کاهش قیمتی عرضه پایین است.

۲) در مورد کالاهایی مانند دارو، کاهش قیمتی تقاضا زیاد است.

۳) هرچه شیب منحنی تقاضا کم‌تر باشد، عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت زیاد است.

۴) اگر تولیدکننده‌ای بتواند با افزایش قیمت، تولید خود را افزایش دهد، شیب منحنی عرضه‌اش کم‌تر است.

۳۰- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) در کدام حالت، تولیدکننده می‌تواند در بازار «قیمت‌گذار» باشد؟

ب) انحصارگر غیرقانونی چگونه رفتار می‌کند؟

ج) کدام گزینه در رابطه با بازار نادرست است؟

۱) الف) بازار رقابتی فروش، ب) معمولاً با افزایش مقدار کالا به مشتریان و رفاه جامعه ضرر می‌رساند. ج) بازار محصولاتی مثل ماکارانی معمولاً رقابتی است.

۲) الف) بازار انحصاری فروش، ب) معمولاً با افزایش قیمت کالا به مشتریان و رفاه جامعه ضرر می‌رساند. ج) شرکت‌هایی مثل پخش و پالایش فراورده‌های نفتی، رقابتی هستند.

۳) الف) بازار رقابتی فروش، ب) معمولاً با افزایش قیمت کالا به مشتریان و رفاه جامعه ضرر می‌زند. ج) شرکت‌هایی مثل پخش و پالایش فراورده‌های نفتی، رقابتی هستند.

۴) الف) بازار انحصاری فروش، ب) معمولاً با افزایش مقدار کالا به مشتریان و رفاه جامعه ضرر می‌رساند. ج) بازار محصولاتی مثل ماکارانی معمولاً رقابتی است.

علوم فنون ادبی (۱)

۳۱- بر اساس کدام تعریف اصطلاح ادبیات، می‌توان متون علمی قدیم را در زمره‌ی آثار ادبی به حساب آورد؟

- ۱) ادبیات یعنی مجموعه‌ی نوشته‌ها و اصطلاحات رایج شده در یک رشته‌ی علمی یا حرفه‌ای
- ۲) ادبیات یعنی تمام نوشته‌ها و آثار مکتوب متعلق به تاریخ تمدن بشری
- ۳) ادبیات یعنی بیان باورها، اندیشه‌ها و خیال‌های انسانی در عالی‌ترین صورت‌ها
- ۴) ادبیات یعنی بهره‌گرفتن از شگردهای هنری برای بخشیدن نقش هنری به زبان

۳۲- کدام عبارت درست است؟

- ۱) بلاغت یعنی روشنی و درستی کلام و گفتن به اقتضای حال شنونده.
- ۲) بلاغت بیان مقصود با الفاظی روان و توجه به ظاهر سخن است.
- ۳) فصاحت هم به بلاغت توجه دارد و هم به کیفیت استفاده از واژگان.
- ۴) بدیع، بیان و معانی از شاخه‌های علم بلاغت هستند.

۳۳- با توجه به ابیات زیر از الهی‌نامه‌ی عطار کدام گزینه نادرست است؟

- «چو نام دل شنید از دور، روباه / جهان بر چشم او شد تیره آن‌گاه
به دل می‌گفت، با دل نیست بازی / کنون باید به کارم حيله‌سازی
بگفت این و به صد دستان و تزویر / بجست از دام، همچون از کمان تیر
حدیث دل، حدیثی بس شگفت است / که در عالم، حدیثش در گرفته است»

- ۱) شعر از نظر ادبی در قالب مثنوی است و از آرایه‌های کنایه و تشبیه و مراعات نظیر استفاده شده است.
- ۲) زبان شعر ساده و روان است، واژگان عربی کم در آن به کار رفته و بیش‌تر واژگان فارسی‌اند.
- ۳) شاعر از ظرف داستان برای بیان عظمت و جایگاه دل سود جسته است، همین موضوع شعر را در رده‌ی ادبیات حماسی - تعلیمی جای می‌دهد.
- ۴) شعر بیانگر ذهن خلاق شاعر است و توانسته یک نکته‌ی معرفتی درباره‌ی ارزش و جایگاه دل را در قالب داستان جای دهد.

۳۴- با توجه به حکایت زیر از قابوس‌نامه، کدام ویژگی متن نادرست است؟

- «چنان شنودم که پیری گوژپشت، سخت دو تا گشته و بر عکازه‌ای تکیه کرده همی‌رفت، جوانی به تماخره وی را گفت: «ای شیخ این کمانک به چند خریده‌ای؟ تا من نیز یکی بخرم.» پیر گفت: اگر صبر کنی و عمر یابی خود رایگان یکی به تو بخشند. اما با پیران نه بر جای منشین که صحبت جوانان برجای بهتر که پیران نه بر جای. تا جوانی جوان باش، چون پیر شدی پیری کن.»

- ۱) پرهیز از ریشخند دیگران و معاشرت درست با افراد. پند و اندرز نویسنده، بیانگر ویژگی فکری متن است.
- ۲) استفاده از واژگان کهن گوژپشت، برجای، سخت دو تا گشته و استفاده از فعل «همی رفت» بیانگر نکات زبانی متن است.
- ۳) استفاده از «کمانک» به‌عنوان استعاره از ویژگی‌های ادبی متن است.
- ۴) بیان این نکته‌ی اخلاقی که پیری به سراغ همه می‌آید و نباید کسی را به خاطر پیری مورد تمسخر قرار داد؛ متن بالا را در ردیف نوشته‌های حماسی قرار می‌دهد.

۳۵- با توجه به متن زیر از باب برزویه‌ی طبیب، کدام گزینه درباره‌ی نکات ادبی مصداق دارد؟

- «هر که به امور دنیا روی آورد و از آخرت غفلت ورزد، همچون آن مرد است که از پیش اشتر مسست بگریخت و خویشتن در چاهی آویخت و دست در دو شاخ زد که بر بالای آن روییده بود و هر دو پای بر سر چهار مار بود که سر از سوراخ بیرون گذاشته بودند. نظر به قعر چاه افکند ازدهایی سهمناک دید، دهان‌گشاده و افتادن او را انتظار می‌کرد. به سر چاه، موشان سیاه و سپید، بیخ آن شاخ‌ها دایم می‌پریدند.»

- ۱) استفاده از جمع بستن «موش» با نشانه‌ی «ان».
- ۲) استفاده از تضاد سیاه و سپید، استفاده از تشبیه و تمثیل.
- ۳) کاربرد واژه‌ی «اشتر» و «انتظار می‌کرد».
- ۴) با توجه به درون‌مایه‌ی اثر؛ این نوشته، نمونه‌ای از متن تعلیمی یا اندرزی است.

۳۶- از لحاظ بیانی، کدام بیت خیال‌انگیزتر است؟

- ۱) چو غنچه تا به تو دل بستم ای بهار جوانی! / به هیچ جا ننشستم که جامه‌ای ندریدم
- ۲) خراب‌حالم و با کس نمی‌توانم گفت / خوشا کسی که به هر حال، محرمی دارد
- ۳) چون برسی به کوی ما، خامشی است خوی ما / زان که ز گفت‌وگوی ما، گرد و غبار می‌رسد
- ۴) نالیدن بی حساب سعدی / گویند خلاف رأی داناست

۳۷- پیام و نتیجه‌گیری همه‌ی بیت‌ها به‌جز بیت گزینیه‌ی ... در مقابل آن درست آمده است.

- ۱) می‌دهد ظاهر هرکس خیر از باطن او / رتبه‌ی پیرهن آری ز قبا معلوم است (هماهنگی ظاهر و باطن)
- ۲) گر گشایی از شفاعت بر گنه‌کاران دری / بندد از رحمت خدا درهای دوزخ را تمام (بی‌تأثیر بودن شفاعت)
- ۳) سخن گرچه باشد چو آب زلال / ز تکرار خیزد غبار ملال (بی‌ارزش و خسته کننده بودن سخن تکراری)
- ۴) ریشه در خاک تعلق نیست اهل شوق را / می‌رود بیرون ز دنیا پای‌کوبان گردباد (آزادگی و وارستگی)

۳۸- در همه‌ی گزینه‌ها به‌استثنای گزینیه‌ی ... حرف «را» به معنی «برای» به‌کار رفته است.

- ۱) آن چه بهترین آلتی است بنده را در عبودیت حق و یافت درجات، همت انسانی است.
- ۲) او را به عدد هر قوتی که در هوا راندن باشد، چون نراند، قربتی در حضرت حاصل شود.
- ۳) جمله کمر خدمت او بر میان جان بندیم و سجود او را به دل و جان خرسندیم.
- ۴) روزگار، دمنه را فضیحت و رسواگردانید و به قصاص گاو به زاریان زارش بکشتند.

۳۹- متن «پیش خویش، زنبورخانه‌ای و قدری شهد یافت، چیزی از آن به لب بُرد، از نوعی در حلاوت آن مشغول گشت که از کار خود غافل ماند و نه‌اندیشید که پای او بر سر چهار مار است و ...». کدام فکر را به خواننده انتقال می‌دهد؟

- ۱) لحظه‌های زندگی و گذران آن را غنیمت دانسته، از آن بهره گیرد.
- ۲) نسبت به اطرافیان خود توجه داشته، آنان را از خود نرنجاند.
- ۳) وظیفه‌ی خود را در برابر کاینات و موجودات طبیعت فراموش نکند.
- ۴) هوشیاری خود را حفظ کند و از خوشی‌های زودگذر پرهیز کند.

۴۰- متنی از دید تناسب‌هایی همچون «تضاد، ایهام و مراعات‌نظیر» بازخوانی شده است. این متن در کدام سطح مورد بررسی قرار گرفته

است؟

۴) واژگانی

۳) بیانی

۲) بدیع معنوی

۱) آوایی

تاریخ (۱) ایران و جهان باستان

۴۱- «ایجاد تحول توسط شخصیت‌های مهم تاریخی» و «دعوت قرآن به مطالعه‌ی سرگذشت اقوام گذشته» به ترتیب مربوط به کدام یک از

فواید و کارکردهای مطالعه‌ی تاریخ است؟

(۱) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی - بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده

(۲) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده - منبع شناخت و تفکر

(۳) تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی - منبع شناخت و تفکر

(۴) بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده - تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی

۴۲- منابع ... به همه‌ی منابع، تحقیقات و آثاری که مدت‌ها پس از وقوع رویدادها و با استفاده از منابع ... ، پدید آمده‌اند، گفته می‌شود و

سکه‌ی اشکانی و منشور کورش از جمله منابعی هستند که به‌عنوان منبع ... محسوب می‌شوند.

(۱) دست اول - دست اول - دست دوم

(۲) دست دوم - دست اول - دست اول

(۳) دست دوم - دست دوم - دست اول

(۴) دست اول - دست دوم - دست دوم

۴۳- هر یک از گاه‌شماری‌های زیر به ترتیب در کدام دوره رایج بوده است؟

«خورشیدی - قمری»، «هجری - قمری»، «اوستایی»، «جلالی»

(۱) بین‌النهرین و بابلی‌ها - کشورهای اسلامی - ساسانیان - ایران

(۲) کشورهای اسلامی - بین‌النهرین و بابلی‌ها - ایران - ساسانیان

(۳) بین‌النهرین و بابلی‌ها - سلوکیان - ساسانیان - ایران

(۴) کشورهای اسلامی - بین‌النهرین و بابلی‌ها - ساسانیان - سلوکیان

۴۴- با توجه به رابطه‌ی تاریخ و مکان، تصویر روبه‌رو چه چیزی را نشان می‌دهد و ابزار مناسبی که به وسیله‌ی آن می‌توان رویدادهای دوران

تاریخی را ... ، بر روی نمودار نشان داد ... نام دارد.

(۱) تأثیر محیط طبیعی و عوامل جغرافیایی بر رویدادهای اجتماعی مانند شکل‌گیری تمدن‌ها - به ترتیب زمان

وقوع آن‌ها - کرونولوژی

(۲) تأثیر جغرافیا و اقلیم بر رفتارهای آدمیان - با توجه به مکان و زمان حادث شدن آن‌ها - خط زمان

(۳) نقش و تأثیر عوامل و پدیده‌های طبیعی و اقلیمی در شکل دادن به رویدادهای تاریخی - با توجه به مکان و زمان حادث شدن آن‌ها - کرونولوژی

(۴) دریاها و آب‌های آزاد و نقش آن‌ها در ایجاد ارتباط - به ترتیب زمان وقوع آن‌ها - خط زمان

۴۵- استفاده از نقشه‌های تاریخی از پیامدهای ... است که در ... اهمیت یافته است.

(۱) پیشرفت علم جغرافیا - یک قرن اخیر

(۲) توجه به زمان وقوع رویدادها - قرون معاصر

(۳) جغرافیای تاریخی - قرون وسطا

(۴) ارتباط جغرافیا و تاریخ - دو قرن اخیر

۴۶- ابزارهای سنگی صیقل یافته مربوط به دوره‌ی نوسنگی در کدام موزه نگهداری می‌شود و کدام مورد منبع ارزشمندی برای تحقیقات

مورخان به‌شمار می‌رود؟

(۱) متروپولیتن در نیویورک - منابع نوشتاری مکتوب

(۲) تولوز در فرانسه - نتایج کاوش‌های باستان‌شناسان

(۳) آرمیتاژ در سن پترزبورگ روسیه - اطلاعات مربوط به دوران پیش از تاریخ

(۴) موزه‌ی ملی ایران باستان - علم تاریخ

۴۷- باستان‌شناسان برای کشف آثار باستانی و تاریخی در نخستین گام بررسی‌های خود، به چه منابعی مراجعه می‌کنند و سنگ‌نوشته‌ی

مشهور روزتا در چه سرزمینی کشف گردید؟

(۱) عکس‌های هوایی و نقشه‌های تاریخی - چین

(۲) کتاب‌های تاریخی و سفرنامه‌ها - مصر

(۳) سیستم اطلاعات جغرافیایی و تعیین سن آثار باستانی - یونان

(۴) ابزارها و فناوری‌های جدید - روم

۴۸- تصویر زیر مربوط به کدام آثار باستانی است و در کدام کشور واقع شده و ویژگی این اثر چیست؟

(۱) بقایای شهر هرکولا نئوم، فرانسه - طی دوره‌های زمانی مختلف به وجود آمده‌اند.

(۲) بقایای شهر پمپئی، ایتالیا - جزء محوطه‌های باستانی است؛ که چند هکتار وسعت دارد.

(۳) بقایای شهر هرکولا نئوم، ایتالیا - جزء جذاب‌ترین و پربیننده‌ترین آثار هستند.

(۴) بقایای شهر پمپئی، فرانسه - جزء محوطه‌های باستانی است.

۴۹- امروزه باستان‌شناسان از طریق بررسی اعتقادات کدام جوامع به اعتقادات یا باورهای دینی انسان‌های نخستین پی می‌برند و تصویر زیر

با عبارات مربوط به کدام تمدن هماهنگی دارد؟

(۱) جوامع شکارگرکوننی مانند بومیان استرالیا - این تمدن بیش‌تر از هر چیز به‌خاطر بناهای باستانی‌اش شهرت دارد.

(۲) جوامع کشاورز سواحل شرقی دریای مدیترانه - صنعتگران این تمدن علاوه بر مهارت در سفالگری، در ساخت ابزارهای

مفرغین تبحر خوبی داشتند.

(۳) قبیله‌های سرخ پوست آمریکای جنوبی - دولت شهرهای این تمدن اغلب با یکدیگر در حال رقابت و جنگ بودند.

(۴) جوامع شکارگر امروزی در مناطقی از ترکیه - این تمدن اغلب از ناحیه‌ی شمال شرق این کشور در معرض هجوم بیرونی قرار داشت.

۵۰- دوره‌ی نوسنگی در بردارنده‌ی کدام رویداد بزرگ در زندگی انسان‌های نخستین بود و کشف آتش در کدام یک از دوره‌های یاد شده اتفاق

افتاد؟

(۲) ابداع خط و نگارش و گسترش شهرنشینی - مفرغ

(۱) آغاز شهرنشینی و ابداع چرخ سفالگری - مس و سنگ

(۴) ابداع تیر و کمان و ابزارهای ترکیبی - میان‌سنگی

(۳) کشاورزی و آغاز اهلی کردن حیوانات - پارینه‌سنگی

جغرافیای ایران

۵۱- کدام گزینه در ارتباط با «محیط طبیعی» نادرست است؟

- (۱) با ورود انسان، زمینه‌های تغییر آن فراهم می‌شود.
- (۲) کشاورزی برای برآوردن پاره‌ای از نیازها، تعادل آن را در مدت طولانی حفظ می‌کند.
- (۳) فنآوری‌های جدید آن را به محیط جغرافیایی تبدیل می‌کند.
- (۴) درک ارتباط متقابل انسان با محیط از مفاهیم اساسی آن است.

۵۲- کدام مورد عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی را نشان می‌دهد؟

- (۱) توجه به توان‌ها برای رسیدن به خواسته‌ها
 - (۲) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها
 - (۳) شناخت محیط اجتماعی و برقراری ارتباط متقابل آن
 - (۴) نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها
- (۱) ۳ و ۱ (۲) ۲ و ۴ (۳) ۳ و ۴ (۴) ۲ و ۳

۵۳- به ترتیب، هریک از موارد زیر مربوط به کدام علوم است؟

«سنجش از دور - ژئومورفولوژی»

- (۱) آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات - زیست‌شناسی
- (۲) علوم فضایی - زیست‌شناسی
- (۳) آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات - زمین‌شناسی
- (۴) علوم فضایی - زمین‌شناسی

۵۴- به ترتیب «پردازش اطلاعات - تدوین فرضیه» مربوط به کدام مرحله از مراحل تحقیق و پژوهش جغرافیایی است، فرضیه‌های پژوهشگر

به کدام عامل بستگی ندارد و تصویر زیر منبع گردآوری اطلاعات در کدام یک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات است؟

- (۱) چهارم - دوم - علاقه - کتابخانه‌ای
- (۲) چهارم - سوم - دانش - میدانی
- (۳) سوم - دوم - نیاز محیط - میدانی
- (۴) سوم - سوم - سوابق پژوهشی در دسترس - کتابخانه‌ای

۵۵- شکل‌گیری محیط جغرافیایی حاصل تعامل چه عواملی است و جغرافی‌دانان موضوعات را با چه دیدی مطالعه و بررسی می‌کنند؟

- (۱) محیط طبیعی و انسانی - جزء نگری
- (۲) محیط فرهنگی و هوش و استعداد انسان - جزء نگری
- (۳) محیط طبیعی و هوش و استعداد انسان - ترکیبی
- (۴) محیط طبیعی و محیط انسانی - کل نگری

۵۶- زمینه‌های به وجود آورنده‌ی یک پدیده با چه سؤالی در جغرافیا مطرح می‌شود و به چه موضوعی می‌پردازد؟

(۱) چرا، به علت وقوع پدیده

(۲) چطور، به انسان و روابط متقابل او با محیط

(۳) چطور، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده

(۴) چرا، به روند زمانی موضوعات

۵۷- کدام گزینه مراحل یک تحقیق و پژوهش جغرافیایی را به ترتیب و به صورت درست نشان می‌دهد؟

(۱) تدوین فرضیه - طرح سؤال - جمع‌آوری اطلاعات - پردازش اطلاعات - ارائه‌ی پیشنهادها

(۲) تدوین فرضیه - جمع‌آوری اطلاعات - بیان مسئله - پردازش اطلاعات - نتیجه‌گیری

(۳) طرح سؤال - تدوین فرضیه - جمع‌آوری اطلاعات - پردازش اطلاعات - نتیجه‌گیری

(۴) طرح سؤال - تدوین فرضیه - بیان مسئله - پردازش اطلاعات - ارائه‌ی پیشنهادها

۵۸- کدام گزینه مربوط به فعالیت‌های یک پژوهشگر جغرافیایی در گام‌های سوم و پنجم پژوهش است؟ (به ترتیب)

(۱) دانش و تجربیات خود را به صورت فرضیه بیان می‌کند - پس از جمع‌آوری و طبقه‌بندی اطلاعات آن‌ها را تجزیه و تحلیل می‌کند.

(۲) مسئله‌ی خود را به صورت واضح و روشن بیان می‌کند - برای جمع‌آوری اطلاعات از منابع و روش‌های مختلف استفاده می‌نماید.

(۳) مراجعه به سالنامه‌ی آماری یک دهه‌ی اخیر - با تجزیه و تحلیل اطلاعات پاسخ مسئله‌ی پژوهش را می‌یابد.

(۴) اطلاعات غیرحضوری را حذف و اطلاعات مرتبط با پژوهش را حفظ می‌کند - با ارائه‌ی دلایل علمی و منطقی به تأیید و یا رد فرضیه‌های خود

می‌پردازد.

۵۹- هر یک از موارد زیر به ترتیب مربوط به چه مسائلی می‌باشد؟

«با تهیه‌ی نقشه‌ی شهر، دیدی همه‌جانبه به آن پیدا می‌کند.» - «با مطالعه‌ی بافت جمعیت شهر، میزان رشد آن و امکان

مهاجرت‌پذیری آن را حدس می‌زند.» - «با مطالعه‌ی میزان منابع آب شهر، امکان توسعه‌ی شهر را پیش‌بینی می‌کند.»

(۱) نقشه‌کشی - جمعیت‌شناسی - جغرافیای آب‌ها

(۲) نقشه‌کشی - جغرافیای جمعیت - جغرافیای آب‌ها

(۳) نقشه‌خوانی - جغرافیای جمعیت - آب‌شناسی

(۴) نقشه‌خوانی - جمعیت‌شناسی - آب‌شناسی

۶۰- کدام گزینه از مهم‌ترین مفاهیم دانش جغرافیا می‌باشد و کدام پدیده به صورت جریانی پیوسته سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود؟

(۱) زمان و مکان وقوع پدیده‌ها - روند افزایش دانش از محیط پیرامون مکان‌ها

(۲) زمان و مکان وقوع پدیده‌ها - روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری پدیده‌های مختلف در یک مکان

(۳) مکان و روابط متقابل انسان با محیط - روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری پدیده‌های مختلف در یک مکان

(۴) مکان و روابط متقابل انسان با محیط - روند مطالعه‌ی همه‌جانبه و جامع پدیده‌های مختلف با هدف توسعه در یک مکان

جامعه‌شناسی (۱)

۶۱- عبارت مقابل، به کدام یک از ویژگی‌های کنش انسانی اشاره دارد؟ «وقتی وارد کشور دیگری می‌شوید و با این که می‌خواهید با مردم آن

کشور صحبت کنید، اما چون زبان آن‌ها را نمی‌دانید نمی‌توانید با آن‌ها سخن بگویید.»

(۱) کنش آگاهانه است. (۲) کنش ارادی است.

(۳) کنش معنادار است. (۴) کنش هدفدار است.

۶۲- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با پیامدهای کنش انسانی درست نیست؟

(۱) پیامدهای غیرارادی کنش برخلاف خود کنش، وابسته به آگاهی و اراده‌ی انسانها نیست.

(۲) انسان‌ها کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند.

(۳) فردی که سلام می‌کند، پاسخ سلام او پیامد طبیعی کنش او محسوب می‌شود که به اراده‌ی او بستگی ندارد.

(۴) انسان‌ها از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

۶۳- کدام عبارت درباره‌ی کنش اجتماعی صحیح است؟

(۱) کنش اجتماعی، به مجموعه فعالیت‌هایی اطلاق می‌شود که صرفاً برای تأمین نیازهای خاص کنشگر صورت می‌گیرد.

(۲) کنش اجتماعی، تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت می‌گیرد.

(۳) کنش اجتماعی، نوعی کنش انسانی است که با توجه به دیگران انجام می‌شود.

(۴) در انجام کنش اجتماعی، آگاهی و اراده‌ی کنشگر ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌ها نیست.

۶۴- تحقق امنیت، آزادی و عدالت به... بستگی دارد؛ زیرا اگر آن نباشد... و... شکل نمی‌گیرد.

(۱) هنجار - ارزش - کنش اجتماعی (۲) کنش اجتماعی - هنجار - ارزش

(۳) کنش اجتماعی - پدیده‌ی طبیعی - پدیده‌ی اجتماعی (۴) ارزش - کنش اجتماعی - هنجار

۶۵- کسانی که کنشگران با توجه به آن‌ها، دست به کنش می‌زنند،... و کنشی که ناظر به هر کدام از انواع کنش‌های اجتماعی صورت

می‌گیرد...

(۱) متغیرند - در شرایط خاص محقق می‌شود. (۲) متفاوت‌اند - آداب و قواعد خاصی می‌خواهد.

(۳) مستقل‌اند - باید مورد توجه و پذیرش باشد. (۴) مشترک‌اند - براساس نیت و هدف خاصی شکل می‌گیرد.

۶۶- هنگامی که فردی در حضور دیگران برای رعایت حقوق دیگری با صدای آرام مطالعه می‌کند، به ترتیب ... و ... صورت می‌گیرد و

ارزش‌های اجتماعی مورد پذیرش ... است.

(۱) تحقق یک ارزش - پیدایش یک هنجار - تعداد محدودی از اعضای جامعه

(۲) تحقق یک ارزش - پیدایش یک هنجار - همگان

(۳) پیدایش یک هنجار - تحقق یک ارزش - همگان

(۴) پیدایش یک هنجار - تحقق یک ارزش - تعداد محدودی از اعضای جامعه

۶۷- کدامیک از عبارات زیر درباره‌ی پدیده‌های اجتماعی و پدیده‌های طبیعی صحیح است؟

(۱) پدیده‌های اجتماعی و پدیده‌های طبیعی هر دو مخلوق انسان هستند.

(۲) پدیده‌های طبیعی برخلاف پدیده‌های اجتماعی محصول کنش افراد هستند.

(۳) پدیده‌های اجتماعی همواره همانند پدیده‌های طبیعی هستند.

(۴) گاهی افراد احساس می‌کنند پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.

۶۸- جهان اجتماعی و نظم آن ... و آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد ...

(۱) تکوینی است - نوعی آگاهی مشترک و عمومی نیست (۲) اعتباری است - آگاهی فردی و خصوصی است

(۳) تکوینی نیست - آگاهی فردی و خصوصی نیست (۴) اعتباری نیست - نوعی آگاهی مشترک و عمومی است

۶۹- در ارتباط با گستره‌ی جهان اجتماعی، گزینه‌ی درست کدام است؟

(۱) پدیده‌های اجتماعی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن صرفاً به جهان اجتماعی تعلق ندارد.

(۲) خانواده پدیده‌ای است که صرفاً با کنش اجتماعی انسان به وجود نمی‌آید.

(۳) زلزله، خشکسالی و غیره پدیده‌های طبیعی هستند که به دلیل تأثیرات تعیین‌کننده، در کنش‌های اجتماعی انسان‌ها نقشی ندارند.

(۴) آلودگی طبیعت و محیط‌زیست نتیجه‌ی کارهای نابخردانه‌ی انسان‌هاست، پس پدیده‌های طبیعی می‌توانند به جهان اجتماعی راه یابند.

۷۰- هر یک از موجوداتی که بیرون از جهان اجتماعی قرار دارند، به واسطه‌ی ... ، در گستره‌ی جهان اجتماعی قرار می‌گیرند و کنش

انسان‌ها و پیامدهای آن ... هستند.

(۱) شرایط و موقعیت‌شان در بین پدیده‌های طبیعی - پدیده‌های اعتباری

(۲) ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان پیدا می‌کنند - پدیده‌های اعتباری

(۳) شرایط و موقعیت‌شان در بین پدیده‌های طبیعی - پدیده‌های تکوینی

(۴) ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان پیدا می‌کنند - پدیده‌های تکوینی

پاسخ غیر حضوری

دوره می متوسطی دوم

(پایه می دهم انسانی)

۵ آبان ماه ۹۶

بنیاد علمی آموزشی قلمچی «دفتر امام»

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین بلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۶۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۶۵

«تمام داریها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

عربی زبان قرآن (۱)

۱- گزینه‌ی «۳»

(مسامح‌هاج مؤمن، ترجمه)

«شَقَّ»: شکافت / «حَبَّةٌ»: دانه‌ای / «أَوْجَدَ»: پدید آورد، به وجود آورد / «مِنْهَا»: از آن / «شَجَرَةٌ خَضِرَةٌ»: درختی سرسبز / «زَانَهَا»: آن را زینت داد، آن را آراست / «الْأَثْمَارُ الْمُنْهَمِرَةَ»: میوه‌های ریزان / «تَحْتِ»: زیر / «ضَوْءٌ»: نور / «الشَّمْسُ الْمُسْتَعْرَةَ»: خورشید فروزان

۲- گزینه‌ی «۲»

(مسامح‌هاج مؤمن، ترجمه)

«مَا بَقِيَ»: باقی نماند / «الدَّوَامُ الْمَدْرَسِيُّ»: ساعت کار مدرسه / «إِنَّمَا»: جز / «حِصَّةٌ»: یک زنگ درسی، یک قسمت / «حَوْلَ»: پیرامون، درباره / «النَّشَاطِ الْإِجْتِمَاعِيَّةِ»: فعالیت اجتماعی / «مَنْعَ»: بازداشتن، منع کردن / «المُؤَاطِنِينَ»: شهروندان، هم‌میهنان / «رَمَى»: پرت کردن، پرتاب کردن / «الْفُتَايَا»: زبانه‌ها

۳- گزینه‌ی «۱»

(درویشعلی ابراهیمی، ترجمه)

«إِرْحَمَ»: رحم کن / «بِرَحْمَ»: (در این جا) تا رحم کند

ترجمه‌ی صحیح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: سخن مانند داروست کمش سود می‌رساند و زیادش کشنده است.

گزینه‌ی «۳»: به آن چه گفته است بنگر و به کسی که گفته است ننگر.

گزینه‌ی «۴»: گفتن «نمی‌دانم» نصف دانش است.

۴- گزینه‌ی «۴»

(درویشعلی ابراهیمی، فن ترجمه)

ترجمه‌ی صحیح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: وقتی استادمان می‌آید و وارد کلاس می‌شود به احترام او بلند می‌شویم.

گزینه‌ی «۲»: پیامبر (ص) دین اسلام را آورد و کافران را از گمراهی بیرون آورد.

گزینه‌ی «۳»: برادرم اقدام به بردن کیف سنگینم تا نزدیک اتوبوس کرد.

۵- گزینه‌ی «۳»

(سیرمهمدعلی مرتضوی، ترجمه)

ترجمه باید به شکل «دیروز معلّم حقیقتاً از من عصبانی بود!» اصلاح شود.

۶- گزینه‌ی «۴»

(سفر سهیلی مقرّم، قواعد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه‌ی «۱»: «ممدوحین»، جمع مذکر سالم است.

در گزینه‌ی «۲»: «صالحون»، جمع مذکر سالم است.

در گزینه‌ی «۳»: «الدلیلان»، اسم مثنی و «بطاریة»، مفرد مؤنث است.

۷- گزینه‌ی «۳»

(سفر سهیلی مقرّم، قواعد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «تقولون» جمع مذکر مخاطب است.

گزینه‌ی «۲»: «أرقدوا» فعل امر جمع مذکر مخاطب است.

گزینه‌ی «۴»: «غیرن» جمع مؤنث غایب است.

۸- گزینه‌ی «۲»

(هسین رضایی، قواعد)

«سادس: ششم» عدد ترتیبی و مناسب معنای این جمله نیست (صحیح آن «سِتَّة»

است.)

درسایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: هر فصلی دوازده هفته دارد.

گزینه‌ی «۲»: هر هفته‌ای هفت روز دارد.

گزینه‌ی «۴»: فصل چهارم سال در سال ایرانی، سرد است.

۹- گزینه‌ی «۳»

(هسین رضایی، قواعد)

«مُنْتَشِرَةٌ»: بر وزن «مُنْتَعِلَةٌ» از ریشه‌ی «نشر» است.

صورت صحیح خطاها:

گزینه‌ی «۱»: ساعة ۷:۴۵

گزینه‌ی «۲»: ساعة ۹:۳۰

گزینه‌ی «۴»: فاعلة

۱۰- گزینه‌ی «۲»

(سیرمهمدعلی مرتضوی، قواعد)

حروف اصلی کلمات گزینه‌ها:

«استار» (س ت ر) / «ابتداء» (ب د ه) / «بیسکتون» (س ک ت) / «مفاتیح» (ف ت ح)

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- گزینه‌ی «۴»

(معمومه‌ی اکبری سمت، اتحادهای جبری)

$$\sqrt[3]{(998)^2 - (1002)^2} = \sqrt[3]{(998+1002)(998-1002)}$$

$$= \sqrt[3]{2000 \times (-4)} = \sqrt[3]{-8000} = -20$$

۱۲- گزینه‌ی «۳»

(معمومه‌ی اکبری سمت، اتحادهای جبری)

هر دو عبارت را تجزیه می‌کنیم تا عامل‌های غیرمشتترک مشخص شود.

$$x^2 + 3x - 10 = (x+5)(x-2)$$

$$x^2 - 5x + 6 = (x-2)(x-3)$$

$$x^2 + 2x - 15 = (x+5)(x-3) \Rightarrow (x+5), (x-3) \text{ عامل‌های غیرمشتترک}$$

۱۳- گزینه‌ی «۳»

(عزیزالله علی‌اصغری، عبارتهای گویا)

برای بررسی حدود x در عبارات گویا، مخرج کسر را ساده می‌کنیم:

$$x(x^2 + x - 12) = x(x-3)(x+4)$$

مخرج کسر به‌ازای سه مقدار صحیح صفر می‌شود، پس عبارت به‌ازای ۳ عدد صحیح

۰، ۳، -۴ تعریف نمی‌شود.

۱۴- گزینه‌ی «۲»

(همید زرین‌کفش، عبارتهای گویا)

$$\frac{x^3 - 2x^2 + x}{x^2 - x} = \frac{x(x^2 - 2x + 1)}{x(x-1)} = \frac{x(x-1)^2}{x(x-1)} = x-1$$

۱۵- گزینه‌ی «۲»

(موسی اکبری، عبارتهای گویا)

$$\frac{2x-2}{x+1} + \frac{1-x}{x} = \frac{(2x-2) \times x}{x(x+1)} + \frac{(1-x)(x+1)}{x(x+1)} = \frac{2x^2 - 2x + 1 - x^2}{x(x+1)}$$

$$= \frac{x^2 - 2x + 1}{x(x+1)} = \frac{(x-1)^2}{x(x+1)}$$

حال حاصل عبارت می‌یابیم:

$$A = \left(\frac{x^2+x}{x-1}\right) \times \left(\frac{2x-2}{x+1} + \frac{1-x}{x}\right) = \frac{x(x+1)}{x-1} \times \frac{(x-1)^2}{x(x+1)} = x-1$$

۱۶- گزینه‌ی «۱»

(مهمربار مستنی، عبارتهای گویا)

از x در صورت و مخرج کسر فاکتور می‌گیریم و با هم ساده می‌کنیم، داریم:

$$\frac{(x+1)^2 - x}{x-1} \times (x^2 + x - 2)$$

$(x+1)^2$ را باز می‌کنیم و $x^2 + x - 2$ را با اتحاد جمله‌ی مشترک ساده می‌کنیم:

$$\frac{x^2 + 2x + 1 - x}{x-1} \times (x-1)(x+2) = (x^2 + x + 1)(x+2)$$

حال طبق اتحاد $x^3 - 1 = (x^2 + x + 1)(x-1)$ عبارت بالا را در $x-1$ ضرب

می‌کنیم ولی برای حذف $x+2$ آن را در $\frac{1}{x+2}$ ضرب می‌کنیم، پس عبارت مطلوب

برابر $\frac{x-1}{x+2}$ است.

۱۷- گزینه‌ی «۲»

(امیر زرانروز، عبارتهای گویا)

ابتدا مخرج کسرها $\frac{x}{x-1}$ و $\frac{x-4}{x-5}$ را مساوی صفر قرار می‌دهیم، لذا:

$$x-1=0 \Rightarrow x=1, x-5=0 \Rightarrow x=5$$

حالا دور در دور و نزدیک در نزدیک انجام می‌دهیم و عبارت به شکل

$$A = \frac{x(x-5)}{(x-1)(x-4)}$$

تبدیل می‌شود در مخرج این کسر، عبارت $(x-4)$ هم

مشاهده می‌شود، پس:

$$x-4=0 \Rightarrow x=4 \Rightarrow \text{حدود} = R - \{1, 4, 5\}$$

۱۸- گزینه‌ی «۲»

(مهمربار مستنی، معادله و مسائل توصیفی)

$$2x - \frac{1}{3}x + 5 = \frac{1}{4}x - 1 \xrightarrow{\times 6} 4x + 30 = 3x - 6$$

$$\Rightarrow 4x - 3x = -6 - 30$$

$$\Rightarrow x = -36$$

۱۹- گزینه‌ی «۳»

(امیر زرانروز، معادله و مسائل توصیفی)

اگر طول و عرض مستطیل را x و y بنامیم، خواهیم داشت:

$$x = 3y$$

$$\text{محیط مستطیل} = (x+y) \times 2 \Rightarrow 120 = (3y+y) \times 2 \Rightarrow 120 = 8y$$

$$\Rightarrow y = \frac{120}{8} = 15 \text{ متر} \Rightarrow x = 3y = 3(15) = 45 \text{ متر}$$

$$\Rightarrow \text{مساحت مستطیل} = x \cdot y = 45 \times 15 = 675$$

۲۰- گزینه‌ی «۳»

(همید زرین‌کفش، معادله و مسائل توصیفی)

اگر تعداد سه چرخه‌ها را برابر x در نظر بگیریم، تعداد دو چرخه‌ها برابر $3x$ می‌باشد،

حال مجموع تعداد چرخه‌ها برابر است با:

$$3x + 2 \times (3x) = 90 \Rightarrow 3x + 6x = 90 \Rightarrow 9x = 90 \Rightarrow x = \frac{90}{9} = 10$$

$$x + 3x = 4x = 4 \times 10 = 40$$

اقتصاد

۲۱- گزینه‌ی «۳»

(زهره مومری، اقتصاد چیست؟)

الف) از نظر اسلام، تلاش برای رفع فقر و رسیدن به رفاه و توانگری مادی پسندیده است. فردی که برای ارتقای سطح زندگی خانواده یا هموعانش می‌کوشد، همانند کسی که در راه خدا جهاد می‌کند، شایسته‌ی تقدیر است.

ب) استفاده‌ی بی‌رویه از منابع در قرن گذشته، محدودیت‌های بیش‌تری را برای بشر فراهم کرده است؛ بنابراین استفاده از منابع باید با حفظ و صیانت از آن‌ها و رعایت عدالت بین نسلی همراه باشد.

ج) دانشمندان علوم اقتصادی هم موضوعات اقتصادی مانند تولید، مصرف، توزیع، تجارت، قیمت، رشد و پیشرفت، فقر، مالیات و... را با روش‌های علمی مورد مطالعه قرار می‌دهند.

د) جامعه‌ی اسلامی برای حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی خود، باید به رشد و پیشرفت اقتصادی به مثابه یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند.

ه) افراد خانواده‌ها یا شرکت‌ها، انواع مؤسسات انتفاعی یا غیرانتفاعی، خیریه‌ها و...

در تولید محصولات و یا مصرف آن‌ها و مبادله با یکدیگر نقش ایفا می‌کنند، این‌ها «بازیرگان خرد» اقتصاد هستند. به دولت که برای ایجاد نظم و انضباط و نظارت بر عملکرد اقتصاد یا تأمین برخی نیازهای عمومی (مثل دفاع نظامی) فعالیت می‌کند،

«بازیرگر کلان» می‌گویند. اگر در بررسی خود از سطح جامعه فراتر برویم و صحنه بین‌المللی و جهانی را در نظر بگیریم، ملاحظه می‌کنیم که کشورها (بازیرگان کلان) با یکدیگر روابط و مبادلات مختلف تجاری و اقتصادی دارند و البته در سطح جهان نیز

نهادهایی نیاز است که با کمک آن‌ها روابط اقتصادی بین کشورها بیش‌تر رونق بگیرد و حقوق همه‌ی طرف‌های درگیر در تجارت جهانی حفظ شود. در نتیجه سازمان‌های

اقتصادی بین‌المللی و جهانی یا منطقه‌ای هم مورد نیازند.

۲۲- گزینه‌ی «۴»

(زهره مومری، اقتصاد چیست؟)

هریک از موارد صورت سؤال به ترتیب به الف) خدمات، ب) کالای مصرفی - کالای واسطه‌ای، ج) کالای بادوام، د) کالای سرمایه‌ای، ه) کالای لوکس و تجملی اشاره دارد.

۲۳- گزینه‌ی «۴»

(موسی اکبری، تولید)

$$\text{ریال } 27,000,000 = \frac{15}{100} \times 180,000,000 = \text{مالیات سالانه}$$

$$\text{ریال } 72,000,000 = 12 \times 5 \times 1,200,000 = \text{حقوق سالانه‌ی تمامی کارگران}$$

$$\text{ریال } 3,600,000 = \frac{1}{20} \times 72,000,000 = \text{هزینه‌ی استهلاک سالانه}$$

$$\text{ریال } 6,000,000 = 12 \times 500,000 = \text{هزینه‌ی اجاره‌ی سالانه‌ی دستگاه‌ها (هزینه‌ی غیرمستقیم)}$$

$$\text{ریال } 24,000,000 = 12 \times 2,000,000 = \text{هزینه‌ی اجاره‌ی سالانه‌ی مغازه (هزینه‌ی غیرمستقیم)}$$

$$\text{ریال } 111,000,000 = 27,000,000 + 72,000,000 + 3,600,000 + 8,400,000 = \text{هزینه‌های مستقیم بنگاه}$$

$$\text{ریال } 30,000,000 = 6,000,000 + 24,000,000 = \text{هزینه‌های غیرمستقیم بنگاه}$$

$$\text{ریال } 180,000,000 = 111,000,000 + 30,000,000 = \text{سود اقتصادی}$$

$$\text{ریال } 39,000,000 = 180,000,000 - 141,000,000 = \text{سود اقتصادی}$$

$$= 30,000,000 \text{ ریال} = \text{اختلاف سود حسابداری با سود اقتصادی در هزینه‌های غیرمستقیم (هزینه‌ی فرصت)}$$

۲۴- گزینه‌ی «۴»

(تارا سادات علوی‌آزر، تولید)

الف) انواع سازمان‌های تولیدی به سازمان‌های تعاونی، خصوصی، سهامی خاص و سهامی عام تقسیم می‌شود.

ب) گاهی مالکیت کسب و کار تولیدی متعلق به یکی یا به صورت مشترک با برخی از عوامل تولید است؛ مثلاً صاحب سرمایه یا زمین به تنهایی مسئولیت تولید را بر عهده

می‌گیرد و یا مشترکاً با صاحب تراکتور (صاحب تولید) می‌شوند. در این صورت تمام منافع، خطر (ریسک) و هزینه‌های تولید برعهده‌ی صاحب تولید است و سایر عوامل

تولید، دستمزد یا اجاره می‌گیرند.

۲۵- گزینه‌ی «۴»

(سارا شریفی، تولید)

انسان محصول آماده طبیعت را مستقیماً برداشت می‌کند بدون این‌که کاری روی آن انجام دهد؛ مثل بهره‌برداری از غلغ مزارع، چوب جنگل‌ها، معادن و یا ماهی دریاه. این اقدام را، که موجب مالکیت فرد می‌شود، «حیازت» می‌نامند. بدون این، اولین تولید انسان ممکن نبوده است؛ به طور مثال اولین انسانی که گندم کاشت، بذر گندم را از گندم‌های خودروی وحشی به‌دست آورده بود. در نوع اول تولید، انسان با در اختیار داشتن منابع و محصولات طبیعی، و هم‌چنین با کار خود و استفاده از ابزار، منابع طبیعی را به تولید می‌رساند؛ مثل زراعت، باغبانی و پرورش ماهی. به این نوع از تولید «حیا» می‌گویند.

نوع دوم از تولید، که «صنعت» نام دارد. از ترکیب و تبدیل مواد حیازت شده و یا محصولات به دست آمده از احیای منابع طبیعی و ایجاد ارزش مصرفی یا مبادلاتی در آن‌ها به‌دست می‌آید؛ مثل صنایع غذایی، پوشاک، پتروشیمی و... نوع سوم تولید، تولید محصولاتی است که محسوس و ملموس نیست و به عبارت امروزی «محصول نرم» به شمار می‌رود. به این دسته از تولیدات هم، «خدمات» می‌گویند.

۲۶- گزینه‌ی «۲»

(سارا شریفی، تولید)

به کالاهای بادوام سرمایه‌ای که در جریان تولید به کار گرفته می‌شود، «سرمایه‌ی فیزیکی» می‌گویند مانند ابزار، تجهیزات و ماشین‌آلات تولید.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: دریا در فعالیت‌های صیادی؛ به‌عنوان منابع طبیعی

گزینه‌ی «۲»: مواد اولیه‌ی معادن در فعالیت‌های صنعتی؛ به‌عنوان منابع طبیعی

گزینه‌ی «۴»: نیروی انسانی متخصص در انواع فعالیت‌ها؛ به‌عنوان عوامل انسانی

۲۷- گزینه‌ی «۱»

(موسی اکبری، تولید)

الف) در اقتصاد اسلامی عوامل انسانی هم می‌تواند صاحب تولید شود و هم می‌تواند دستمزد بگیرد و در سود و زیان شریک نشود.

ب) در پایان تولید، همه‌ی محصول و سود و زیان هرچه باشد، به صاحب‌کار (یا صاحب‌کاران) می‌رسد.

ج) دو تولیدکننده که عوامل تولید «یکسانی» دارند، آن‌که محصول «بیش‌تری» داشته باشد، «بهره‌وری» بیش‌تری داشته است.

د) تولیدکننده می‌تواند با بازاریابی برای محصولات خود، بازار خوبی فراهم کند و کالاهایش را با قیمت مناسب بفروشد. در این صورت تولیدکننده می‌تواند با تلاش خود میزان درآمد حاصل از فروش را افزایش دهد.

۲۸- گزینه‌ی «۳»

(کتکدر سراسری ۹۱، بازار)

در سطح قیمت ۲۵۰ ریال که به ازای آن مقدار عرضه و تقاضا با هم برابرند، بازار به تعادل می‌رسد و در آن کمبود یا مازاد مشاهده نمی‌شود. بنابراین در ردیف ۴ برابری میان عرضه و تقاضا را داریم که به آن «قیمت و مقدار تعادلی» می‌گویند. در سطح قیمت‌های بالاتر از ۲۵۰ ریال (ردیف‌های ۵، ۶ و ۷) در بازار با «مازاد عرضه» روبه‌رو می‌شویم.

در سطح قیمت‌های پایین‌تر از ۲۵۰ ریال (ردیف‌های ۱، ۲ و ۳) در بازار با «کمبود عرضه» روبه‌رو می‌شویم.

۲۹- گزینه‌ی «۲»

(سارا شریفی، بازار)

شیب منحنی تقاضا نشان دهنده‌ی میزان حساسیت میزان تقاضای فرد نسبت به قیمت است. براساس شیب و همین درجه حساسیت، کالاها به دو دسته‌ی ضروری و لوکس تقسیم می‌شود. اگر شیب منحنی تقاضا زیاد باشد، یعنی عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت کم است که اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی تقاضا کم است که به آن، کالای ضروری (مانند دارو) می‌گوییم. کالای لوکس برعکس این حالت است.

شیب منحنی عرضه نشان دهنده‌ی درجه‌ی حساسیت تولیدکننده نسبت به قیمت است. اگر تولیدکننده‌ای به دلیل مدیریت ضعیف یا فرسوده بودن تجهیزات نتواند با افزایش قیمت، تولید خود را افزایش دهد، منحنی عرضه‌اش با شیب بیش‌تر است و اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی عرضه پایین است.

۳۰- گزینه‌ی «۲»

(تارا سادات علوی‌آزر، بازار)

الف) در بازار انحصاری فروش، انحصارگر «قیمت‌گذار» است و خریداران در بازار انحصاری قیمت‌پذیر هستند. ب) انحصارگر غیرقانونی معمولاً با افزایش قیمت خود (کالا) به مشتریان و رفاه جامعه ضرر می‌زند. ج) شرکت پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی از یک سو تنها خریدار و از سوی دیگر تنها فروشنده محصولات نفتی است (به عبارتی بازار انحصاری هم در خرید و هم در فروش است).

علوم و فنون ادبی (۱)

۳۱- گزینه‌ی «۲»

(رعنا اسری، مبانی علوم و فنون ادبی)

همه‌ی آثار مکتوب و به‌طور کلی هر نوشته‌ای که به تاریخ تمدن بشری متعلق باشد، «ادبیات» شمرده می‌شود. این تعریف، متون علمی، تاریخی، جغرافیایی، پزشکی و فلسفی گذشته را نیز در برمی‌گیرد. بر اساس همین تعریف، بسیاری از محققان ادبی ما، متون علمی قدیم را در زمره‌ی آثار ادبی کهن قرار می‌دهند.

۳۲- گزینه‌ی «۴»

(رعنا اسری، مبانی علوم و فنون ادبی)

علم بلاغت سه شاخه دارد: بدیع، بیان، معانی.

توضیح نکات درسی:

فصاحت: به معنای روشنی، درستی کلمه و کلام، و در اصطلاح، عبارت است از بیان مقصود با الفاظی روشن و روان که از عیب‌هایی مانند حروف و کلمات دشوار و سنگین، بدآهنگ و ناموزون، پیچیده و مبهم تهی باشد و معنای آن به آسانی فهمیده شود.

بلاغت: به معنای رسایی سخن، چیره‌زبانی و شیواسخنی است و در اصطلاح، سخن گفتن به اقتضای حال شنونده و جایگاه، یا مطابقت سخن با موقعیت و شرایط است. فصاحت، به چگونگی و کیفیت واژگان بازمی‌گردد و بلاغت، هم به فصاحت توجه دارد و هم به چگونگی معنا و محتوای کلام نظر دارد؛ یا به بیان دیگر، فصاحت به جنبه‌های ظاهری لفظ و سخن می‌نگرد، و بلاغت به جنبه‌های معنوی و محتوایی کلام اهمیت می‌دهد.

۳۳- گزینه‌ی «۳»

(سیریمال طباطبایی نژاد، ترکیبی)

شاعر عظمت دل را در قالب داستانی تمثیلی بیان می‌کند؛ همین موضوع شعر را در رده‌ی ادبیات تعلیمی - عرفانی جای می‌دهد.

۳۴- گزینه‌ی «۴»

(سیریمال طباطبایی نژاد، ترکیبی)

این موضوع اندرزی که نباید کسی را به خاطر پیروی سرزنش کرد؛ متن را در ردیف نوشته‌های تعلیمی قرار می‌دهد.

۳۵- گزینه‌ی «۲»

(سیریمال طباطبایی نژاد، کالبدشکافی متن (۲))

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱» و «۲»: ویژگی زبانی

گزینه‌ی «۴»: نتیجه‌گیری نهایی است.

۳۶- گزینه‌ی «۱»

(عارفه‌سارات طباطبایی نژاد، بررسی و طبقه‌بندی آثار)

بررسی بیت از لحاظ سطح بیانی به معنای توجه به آرایه‌های «تشبیه، استعاره (تشخیص)، کنایه و مجاز» است.

گزینه‌ی «۱»: «چو غنچه: تشبیه / «دل بستن» کنایه از عاشق شدن / «بهار جوانی» استعاره از معشوق

۳۷- گزینه‌ی «۲»

(عارفه‌سارات طباطبایی نژاد، کالبدشکافی متن (۱))

مفهوم بیت گزینه‌ی «۲»، تأثیرگذاری شفاعت بر تصمیم خداوند است.

۳۸- گزینه‌ی «۴»

(عارفه‌سارات طباطبایی نژاد، کالبدشکافی متن (۲))

در عبارت گزینه‌ی «۴»، «۱» نشانه‌ی مفعول است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»، حرف «را» به معنی «برای» است.

۳۹- گزینه‌ی «۴»

(سعراالله زارع کاریزی، کالبدشکافی متن (۲))

متن داده شده به انسان هشدار می‌دهد که گرفتار خوشی‌ها و شادی‌های زودگذر دنیایی نگردد و در این‌گونه زرق و برق‌ها غرق نگردد.

۴۰- گزینه‌ی «۲»

(سعراالله زارع کاریزی، بررسی و طبقه‌بندی آثار)

بازخوانی متن از دید تناسب‌های معنایی همچون تضاد، ایهام، مراعات‌نظیر و ... بازخوانی متن در سطح «بدیع معنوی» است.

تاریخ (۱) ایران و جهان باستان**۴۱- گزینه‌ی «۲»**

(الهام) میرزائی، تاریخ و تاریخ‌نگاری

ایجاد تحول توسط شخصیت‌های مهم تاریخی: بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده دعوت قرآن به مطالعه‌ی سرگذشت اقوام گذشته: منبع شناخت و تفکر

۴۲- گزینه‌ی «۲»

(سکینه‌سارات سعیریان، تاریخ و تاریخ‌نگاری)

منابع دست دوم، به همه‌ی منابع، تحقیقات و آثاری گفته می‌شود که مدت‌ها پس از وقوع رویدادها و با استفاده از منابع دست اول، پدید آمده‌اند. تمامی آثار باستانی و تاریخی، شامل سکه‌ها (سکه‌ی اشکانی)، سنگ‌نگاره‌ها و سنگ‌نوشته‌ها (منشور کورش) و هر وسیله‌ای که از گذشته به جای مانده است، به عنوان منبع دست اول محسوب می‌شوند.

۴۳- گزینه‌ی «۱»

(سکینه‌سارات سعیریان، تاریخ؛ زمان و مکان)

گاه‌شماری خورشیدی - قمری: بین‌النهرین و به‌خصوص در میان بابلی‌ها

گاه‌شماری هجری - قمری: کشورهای اسلامی

گاه‌شماری اوستایی: دوره‌ی ساسانیان

گاه‌شماری جلالی: ایران

(نکته: گاه‌شماری هجری خورشیدی که از سال ۱۳۰۴ ش. در ایران رسمیت یافت،

براساس گاه‌شماری جلالی تنظیم شده است.)

۴۴- گزینه‌ی «۴»

(الهام) میرزائی، تاریخ؛ زمان و مکان)

عوامل جغرافیایی مانند آب و خاک، پستی‌ها و بلندی، آب و هوا، موقعیت سرزمینی و ارتباطی و دسترسی به دریاها و آب‌های آزاد، تأثیر مهمی بر زندگی مردمان نواحی مختلف دارند. (تصویر صورت سؤال: بیانگر دریاها و آب‌های آزاد و نقش آن‌ها در ایجاد ارتباط است.)

خط زمان، ابزار مناسبی است که به وسیله‌ی آن می‌توان رویدادهای یک دوره یا دوران‌های مختلف تاریخی را به ترتیب زمان وقوع آن‌ها، بر روی نمودار نشان داد.

۴۵- گزینه‌ی «۴»

(علی‌محمد کریمی، تاریخ؛ زمان و مکان)

یکی از پیامدهای ارتباط جغرافیا و تاریخ، اهمیت یافتن نقشه در مطالعه‌ی تاریخ است، که با پیشرفت و تکامل شیوه‌های پژوهش در تاریخ در دو قرن اخیر، مورخان به اهمیت استفاده از نقشه‌ها پی‌برده‌اند.

۴۶- گزینه‌ی «۲»

(عبیه ممبئی، باستان‌شناسی و جست‌وجوی میراث فرهنگی)

تصویر صفحه‌ی ۲۷ کتاب درسی، ابزارهای سنگی صیقل یافته مربوط به دوران نوسنگی را نشان می‌دهد که در موزه‌ی تولوز فرانسه نگهداری می‌شود. باستان‌شناسی و علم تاریخ، ارتباط تنگاتنگی با هم دارند. از یک سو، مورخان برای شناسایی آثار باستانی از نوشته‌های مورخان استفاده می‌کنند و از سوی دیگر کاوش‌های باستان‌شناسان، منبع ارزشمندی برای تحقیقات مورخان به‌شمار می‌رود.

۴۷- گزینه‌ی «۲»

(داوود اورنگ، باستان‌شناسی؛ در جست‌وجوی میراث فرهنگی)

باستان‌شناسان برای کشف آثار باستانی و تاریخی، علاوه بر رجوع به کتاب‌های تاریخی و سفرنامه‌ها و ... از ابزارها و فناوری‌های جدید و پیشرفته‌ای مانند پهپادها، رادارها، عکس‌های هوایی، تصاویر ماهواره‌ای و ... استفاده می‌کنند. سنگ‌نوشته‌ی مشهور روز تا توسط سربازان فرانسوی و در زمان اشغال کشور مصر، کشف گردید.

۴۸- گزینه‌ی «۲»

(اعظم ممبری، باستان‌شناسی؛ در جست‌وجوی میراث فرهنگی)

تصویر صورت سؤال نشان‌دهنده‌ی شهر پمپئی در ایتالیا است که توسط باستان‌شناسان از زیر خاکسترهای آتشفشان بیرون کشیده شد. به جاهایی که باستان‌شناسان در آنجا آثار باستانی را مطالعه و در مواردی کشف می‌کنند، مکان باستانی یا محوطه‌ی باستانی گفته می‌شود. برخی از آنها سکونتگاه شهری یا روستایی هستند که چند هکتار وسعت دارند؛ مانند شهر سوخته در ایران و شهر پمپئی در ایتالیا.

۴۹- گزینه‌ی «۳»

(بهناز آرون، پیدایش تمدن بین‌النهرین و مصر)

امروزه باستان‌شناسان می‌کوشند از طریق بررسی اعتقادات جوامع شکارگر کنونی، مانند بومیان استرالیا و قبیله‌های سرخ‌پوست آمریکای جنوبی، به باورهای دینی انسانهای نخستین پی ببرند.

تصویر صورت سؤال پیکره‌ی بز مفرغی کشف شده از گورستان شاهی شهر اور در سومر است که تنها عبارات قسمت دوم گزینه‌های «۲» و «۳» در ارتباط با این تمدن است.

۵۰- گزینه‌ی «۳»

(داوود اورنگ، پیدایش تمدن بین‌النهرین و مصر)

دوره‌ی نوسنگی که با تحولاتی هم‌چون آغاز اهلی کردن حیوانات - کشاورزی - ساخت ظروف همراه بود (فاصله‌ی ۱۲۰۰۰ تا ۷۰۰۰ سال پیش) کشف آتش نیز در دوره‌ی پارینه سنگی اتفاق افتاد.

جغرافیای ایران

۵۱- گزینه‌ی «۴»

(شادی کاریان، جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر)

انسان و محیط دو عامل مهم در علم جغرافیا است. محیط طبیعی، مجموعه‌ای متعادل است. با ورود انسان، زمینه‌های تغییر در محیط فراهم می‌شود. هوش و استعداد انسان به او در جهت تغییر کمک می‌کند تا از محیط خود بهره‌مند شود. در دهه‌های اخیر، فناوری به کمک انسان آمده و سبب شده است که انسان در محیط، تأثیر بسیاری بگذارد. فناوری‌های جدید، انسان را قادر به بهره‌برداری از اعماق زمین کرده و میزان دسترسی انسان را گسترش داده است.

علت نادرستی گزینه‌ی «۴»: از مهم‌ترین مفاهیم اساسی دانش جغرافیا، مکان و روابط متقابل انسان با محیط است.

۵۲- گزینه‌ی «۲»

(روح‌انگیز موعی، جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر)

عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی به دو گونه است: درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها - نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها

۵۳- گزینه‌ی «۴»

(بهناز آرون، جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر)

جغرافیا به ۳ شاخه‌ی اصلی جغرافیای طبیعی، فنون جغرافیایی و جغرافیای انسانی تقسیم می‌شود و هر کدام از این شاخه‌های اصلی دارای شاخه‌های فرعی هستند که از علوم دیگر کمک می‌گیرند، مانند شاخه‌ی فرعی علوم فضایی که از سنجش از دور و GIS کمک می‌گیرد و شاخه‌ی فرعی زمین‌شناسی که از ژئومورفولوژی بهره می‌برد.

۵۴- گزینه‌ی «۱»

(بهناز آرون، روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا)

مراحل تحقیق و پژوهش جغرافیایی: (۱) طرح سؤال و بیان مسئله (۲) تدوین فرضیه (۳) جمع‌آوری اطلاعات (۴) پردازش اطلاعات (۵) نتیجه‌گیری و ارائه‌ی پیشنهادها
فرضیه‌های پژوهشگر به میزان دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی در دسترس او بستگی دارد. تصویر صورت سؤال (نقشه)، یکی از منابع گردآوری اطلاعات کتابخانه‌ای را نشان می‌دهد که مورد استفاده‌ی جغرافیدان‌ها قرار می‌گیرد.

۵۵- گزینه‌ی «۴»

(الهام میرزائی، جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر)

چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند.

۵۶- گزینه‌ی «۳»

(روح‌انگیز موعی، روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا)

سؤال چطور، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد. زمینه‌های به‌وجود آورنده‌ی این پدیده چیست؟ (قطع درختان، از بین رفتن دریاچه‌ها، باتلاق‌ها، واحه‌ها و ...)

۵۷- گزینه‌ی «۳»

(الهام میرزائی، روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا)

مراحل یک تحقیق و پژوهش جغرافیایی عبارت‌اند از:

(۱) طرح سؤال و بیان مسئله (۲) تدوین فرضیه (۳) جمع‌آوری اطلاعات (۴) پردازش اطلاعات (۵) نتیجه‌گیری و ارائه‌ی پیشنهادها

۵۸- گزینه‌ی «۳»

(شادی کاریان، روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا)

گام سوم پژوهش جغرافیایی: جمع‌آوری اطلاعات از دو روش کتابخانه‌ای و میدانی است. پژوهشگر در روش میدانی به سالنامه‌ی آماری یک دهه‌ی اخیر مراجعه می‌کند. گام پنجم پژوهش جغرافیایی: نتیجه‌گیری و ارائه‌ی پیشنهادها: در مرحله‌ی آخر، پژوهشگر با تجزیه و تحلیل اطلاعات، پاسخ مسئله‌ی پژوهش را می‌یابد.

۵۹- گزینه‌ی «۴»

(بهروز یحیی، جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر)

جغرافی‌دان با تهیه‌ی نقشه‌ی شهر، امکان گسترش فیزیکی شهر را بررسی می‌کند (نقشه‌خوانی) - با مطالعه‌ی بافت جمعیت شهر، میزان رشد آن و امکان مهاجرت‌پذیری آن را حدس می‌زند (جغرافیای جمعیت). با مطالعه‌ی میزان منابع آب شهر، امکان توسعه شهر را پیش‌بینی می‌کند (جغرافیای آب‌ها).

۶۰- گزینه‌ی «۳»

(مبیه مویی، جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر)

اطلاع از مفاهیم پایه‌ای هر علم برای درک آن لازم و ضروری است؛ مهم‌ترین مفاهیم جغرافیا عبارت است از مکان و روابط متقابل انسان با محیط.
در هر مکان، پدیده‌های مختلفی هستند که بر یک‌دیگر تأثیر گذاشته و به نوبه‌ی خود از هم تأثیر می‌پذیرند، این روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری به صورت جریانی پیوسته در مکان ادامه دارد و سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود.

جامعه‌شناسی (۱)

۶۱- گزینه‌ی «۱»

(فرهار ترارز، کنش‌های ما)

اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آنها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم. از این رو، فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید.

۶۲- گزینه‌ی «۳»

(آزیتا بیرقی، کنش‌های ما)

پاسخ سلام پیامد ارادی کنش محسوب می‌شود.

۶۳- گزینه‌ی «۳»

(فریرون ملای ببری، پدیده‌های اجتماعی)

کنش اجتماعی، نوعی کنش انسانی است که با توجه به دیگران انجام می‌شود.

۶۴- گزینه‌ی «۲»

(آزیتا بیرقی، پدیده‌های اجتماعی)

اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ‌چیز هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی‌شوند.

۶۵- گزینه‌ی «۲»

(علی نوری، پدیده‌های اجتماعی)

کسانی که کنشگران با توجه به آن‌ها، دست به کنش می‌زنند، متفاوت‌اند. کنشی که ناظر به هر کدام از انواع کنش‌های اجتماعی، صورت می‌گیرد، آداب و قواعد خاصی می‌خواهد.

۶۶- گزینه‌ی «۲»

(فرهار ترارز، پدیده‌های اجتماعی)

رعایت حقوق دیگری ← تحقق یک ارزش / آرام مطالعه کردن در حضور دیگران ← پیدایش یک هنجار. ارزش‌های اجتماعی مورد توجه و پذیرش همگان هستند و افراد یک جامعه نسبت به آنها گرایش و تمایل دارند.

۶۷- گزینه‌ی «۴»

(فرهار ترارز، پدیده‌های اجتماعی)

پدیده‌های اجتماعی به مرور، از انسان‌هایی که آنها را به وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی آنها ایجاد می‌کنند. این روند تا جایی ادامه می‌یابد که افراد احساس می‌کنند پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند. درحالی که پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها خلق می‌کنند و نتیجه‌ی کنش افراد هستند؛ ولی پدیده‌های طبیعی را انسان‌ها خلق نکرده‌اند.

۶۸- گزینه‌ی «۳»

(الهام میرزائی، جهان اجتماعی)

جهان اجتماعی و نظم آن، تکوینی نیست؛ بلکه اعتباری است؛ یعنی با آگاهی و اراده‌ی انسان‌ها شکل می‌گیرد. علاوه بر این آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

۶۹- گزینه‌ی «۴»

(فریرون ملای ببری، جهان اجتماعی)

آلودگی طبیعت و محیط‌زیست نتیجه‌ی کارهای شتابزده و ناخردانه‌ی انسان‌هاست. پدیده‌های طبیعی می‌توانند به جهان اجتماعی راه یابند.

۷۰- گزینه‌ی «۲»

(الهام میرزائی، جهان اجتماعی)

هریک از موجوداتی که بیرون جهان اجتماعی قرار دارند، یعنی، موجودات طبیعی و ماورای طبیعی به واسطه‌ی ارتباطی که با زندگی اجتماعی انسان پیدا می‌کنند، در گستره‌ی جهان اجتماعی قرار می‌گیرند. کنش انسان‌ها و پیامدهای آن، پدیده‌های اعتباری هستند.